

RAPORT DE SITUAȚIE 2017 PRIVIND CONTRAFACEREA ȘI PIRATERIA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

SINTEZĂ

Raport comun EUIPO/EUROPOL

iunie 2017

RAPORT DE SITUAȚIE 2017
PRIVIND CONTRAFACEREA
ȘI PIRATERIA ÎN
UNIUNEA EUROPEANĂ
SINTEZĂ

Cuprins

PREFAȚĂ.....	4
SINTEZĂ.....	6

PREFAȚĂ

Raport de situație 2017 privind contrafacerea și pirateria în Uniunea Europeană

Prezentul raport de situație, elaborat de EUIPO și Europol, subliniază încă o dată importanța abordării criminalității internaționale, reprezentată în principal de beneficiari ai încălcărilor DPI în Uniunea Europeană.

Acesta se bazează pe raportul precedent din 2015 elaborat, de asemenea în comun, urmărind evoluția contrafacerii și a pirateriei, actualizând concluziile-cheie și oferind noi perspective asupra unora dintre tendințele emergente.

Criminalitatea PI care afectează Uniunea Europeană continuă să reprezinte un motiv de îngrijorare. Activitatea infracțională în acest domeniu prezintă un potențial pericol nu numai la adresa sănătății și siguranței cetățenilor UE, ci și a mediului. De asemenea, afectează economiile legitime, contribuind la reducerea veniturilor obținute de întreprinderile afectate, la scăderea volumului vânzărilor și la pierderea de locuri de muncă.

Studiul de față confirmă faptul că încălcările DPI reprezintă o sursă importantă de venit pentru grupurile infracționale organizate. Aceste grupuri sunt deseori implicate și în alte infracțiuni, cum ar fi traficul de droguri, fraudă în domeniul accizelor, traficul de persoane sau spălarea banilor. Activitățile acestora sunt din ce în ce mai mult facilitate de folosirea corupției și a fraudei în înscrieri.

După cum s-a subliniat în *SOCTA 2017*, piețele online au devenit treptat importante canale de distribuție pentru mărfurile contrafăcute, infractorii încercând să copieze succesul notabil al modelelor de afaceri online legale.

Există totuși și alte amenințări, iar dintre posibilele provocări, prezentul raport explorează utilizarea tot mai extinsă a transportului feroviar între China și UE și modul în care autorii încălcărilor DPI ar putea exploata această practică.

În lumea digitală, diseminarea online a conținutului protejat a fost identificată ca fiind o problemă deosebită, transmisiile de televiziune ilegale și pirateria digitală reprezentând o provocare în plus pentru autoritățile responsabile cu aplicarea legii.

Prezentul raport continuă eforturile întreprinse de ambele agenții ale UE de a contura o imagine mai clară privind amploarea problemei contrafacerii și a pirateriei, în colaborare cu principalii parteneri.

Acesta completează, în special, elaborarea de către EUIPO a unor baze de date pentru a sprijini eforturile autorităților de aplicare a legii și colaborarea EUIPO-Europol în cadrul Coaliției coordonate recent instituite împotriva criminalității în domeniul proprietății intelectuale (IPC3). Acest centru, care a fost creat pentru a spori colectarea informațiilor și pentru a monitoriza tendințele în domeniul criminalității PI online și în domenii conexe, produce deja rezultate semnificative. Europol l-a folosit pentru a contribui la închiderea site-urilor web folosite pentru a vinde mărfuri contrafăcute, pentru a viza decodoarele TV piratate și pentru a opri operațiunile ilegale folosind moneda digitală „bitcoin”.

Raportul de față confirmă faptul că pirateria și contrafacerea în UE reprezintă o provocare continuă, iar grupurile infracționale organizate adesea „trag sforile” și obțin beneficii financiare.

Acest lucru demonstrează că o cooperare continuă și consolidată între părțile interesate și intermediari este extrem de importantă, pentru a se asigura că lupta împotriva acestor infracțiuni și a efectelor lor devine din ce în ce mai coerentă și mai bine informată.

Rob WAINWRIGHT
 Director executiv, Europol

António CAMPINOS
 Director executiv, EUIPO

SINTEZĂ

Raport de situație 2017 privind contrafacerea și pirateria în Uniunea Europeană

Raportul, elaborat în parteneriat între Europol și EUIPO, are ca scop furnizarea de informații actualizate factorilor de decizie, practicantilor, întreprinderilor și publicului larg cu privire la situația actuală a fenomenului contrafacerii și pirateriei în Uniunea Europeană (UE).

Acesta examinează drepturile de proprietate intelectuală (DPI) și valoarea acestora, sectoarele de produse cheie, rutele comerciale importante și țările de proveniență pentru produsele contrafăcute. De asemenea, subliniază și examinează amenințarea pe care o reprezintă pirateria și alte încălcări online și demonstrează modul în care drepturile de proprietate intelectuală și protejarea acestora constituie piatra de temelie a economiei și a societății UE.

Raportul analizează modul în care grupurile infracționale organizate (GIO) sunt implicate în criminalitatea DPI și utilizează o serie de studii de caz pentru a evidenția pericolele pe care le prezintă activitățile lor. Acesta examinează în continuare unele provocări cu care se confruntă în combaterea infracțiunilor DPI și include o trecere în revistă a unei serii de inițiative destinate combaterii acestor infracțiuni.

Sunt stabilite și investigate mai multe perspective viitoare, inclusiv unele amenințări emergente din domeniul protecției DPI.

Valoarea și stabilitatea pe care industriile care utilizează intensiv DPI le acordă societății se reflectă în constatarea că astfel de întreprinderi și-au păstrat reziliența deosebită în timpul crizei economice globale și imediat după aceasta, când multe alte sectoare s-au luptat să supraviețuiască. Pentru perioada 2011-2013, sectoarele care utilizează intensiv DPI au contribuit cu 86% din importuri și 93% din exporturi la comerțul exterior al UE și cu 42% la PIB¹.

Infracțiunile în domeniul DPI, calculate la o valoare de până la 461 de miliarde USD pe an la nivel mondial², afectează în prezent aproape toate tipurile de produse și zone geografice. Impactul acestui tip de infracționalitate conduce la o serie de efecte de domino asupra cetățenilor, întreprinderilor și guvernelor, limitând oportunitatea întreprinderilor legitime care se bazează pe DPI de a reinvesti în cercetare, dezvoltare și ocuparea forței de muncă, ceea ce constituie o amenințare gravă la adresa creșterii viitoare.

Pentru anumite tipuri de produse, unele state membre (SM) confiscă o proporție mai mică de produse contrafăcute în raport cu valoarea indicată de propriile importuri legale globale. Acest lucru sugerează că autoritățile responsabile cu combaterea infracționalității DPI la frontierele externe din anumite regiuni pot beneficia de evaluări de risc ale unui anumit grup de produse, pentru a depista într-un mod mai eficient importurile ilegale. Activitatea autorităților vamale de a reține bunurile care încalcă DPI la frontierele externe continuă să fie foarte importantă, chiar dacă acestea pot opri doar un procent relativ scăzut din importurile totale de produse contrafăcute care ajung anual în UE.

China rămâne principala țară de proveniență a mărfurilor contrafăcute, iar Hong Kong acționează ca punct de tranzit pentru produsele fabricate inițial în China, însă și alte țări prezintă caracteristici

¹ Oficiul European de Brevete și Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală, *Intellectual property rights intensive industries and economic performance in the European Union* (Sectoarele care utilizează intensiv drepturile de proprietate intelectuală și performanța economică în Uniunea Europeană), 2016, p. 6. Disponibil la: https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/performance_in_the_European_Union/performance_in_the_European_Union_full.pdf.

² OCDE/EUIPO (2016), *Trade in counterfeit and pirated goods mapping the economic impact* (Comerțul cu mărfuri contrafăcute și piratate — Cartografierea impactului economic), 2016, p. 11. Disponibil la: <http://www.oecd.org/gov/risk/trade-in-counterfeit-and-pirated-goods-9789264252653-en.htm>.

comerciale specifice. De exemplu, Turcia este asociată cu Bulgaria și Belgia prin comerțul cu etichete și autocolante contrafăcute, ceea ce facilitează producția internă.

Zonele de liber schimb (ZLS) continuă să fie asociate cu o serie de infracțiuni DPI, în anumite zone geografice fiind încă necesare norme armonizate de executare.

Autorii infracțiunilor aflați pe teritoriul UE se bazează în principal pe producătorii din străinătate, dar apoi organizează importul, transportul, depozitarea și distribuția mărfurilor contrafăcute în interiorul UE. Cu toate acestea, prezentul raport demonstrează modul în care unii operatori sunt, de asemenea, producători activi în cadrul UE. Acest tip de producție internă de mărfuri contrafăcute este facilitat de utilizarea de etichete și ambalaje false importate din afara UE și este adesea orchestrat de grupuri infracționale organizate (GIO); există indicii potrivit cărora această infracționalitate este în creștere.

Produsele contrafăcute sunt distribuite din ce în ce mai mult prin intermediul piețelor online. Produsele vândute pe internet sunt distribuite, de obicei, în colete mici prin intermediul serviciilor poștale și de curierat rapid pentru transportul de mărfuri, adeseori direct către clienți, evidențiind rolul tot mai pronunțat al tehnologiilor în materie de criminalitate DPI.

GIO-urile asociate criminalității DPI prezintă adesea o polivalență infracțională, fiind implicate și în alte infracțiuni, cum ar fi traficul de droguri, fraudă în domeniul accizelor, traficul de persoane sau spălarea banilor. Frauda în înscrisuri și corupția continuă să faciliteze în mare măsură activitățile infracționale în acest domeniu.

În lumea digitală, diseminarea online a conținutului protejat a fost identificată ca fiind o problemă specială. Transmisile de televiziune ilegale reprezintă o provocare în plus pentru autoritățile responsabile cu aplicarea legii, iar fraudă continuă să fie predominantă și strâns legată de fapte de piraterie digitală.

Prezentul raport evidențiază și definește modul în care cei aflați în prima linie în lupta împotriva criminalității DPI continuă să funcționeze sub o serie de constrângeri și se confruntă cu provocări specifice, cum ar fi necesitatea coordonării investigațiilor transfrontaliere și a accesării noilor tehnologii utilizate de infractori pentru a-și ascunde locațiile și activitățile.

Sancțiunile mici sporesc atractivitatea infracționalității DPI și, în condițiile aplicării unor pedepse extrem de ușoare, este posibil ca însăși urmărirea unor astfel de cazuri de la bun început să nu suscite îndeajuns interesul anumitor autorități din unele state membre.

Terorismul, criminalitatea informatică, introducerea ilegală de migranți, traficul de droguri și alte domenii ale activității infracționale au ajuns în centrul atenției în mediul internațional de aplicare a legii, iar infracțiunile DPI au devenit mai puțin prioritare. Această actualizare dezvăluie modul în care infracționalitatea DPI continuă să fie una dintre cele mai profitabile practici penale și să fie strâns legată de alte activități infracționale.

Cu toate acestea, în peisajul infracțiunilor DPI apar noi amenințări, iar prezentul raport relevă anumite preocupări privind utilizarea din ce în ce mai pronunțată a transportului feroviar ca metodă de transport de marfă între China și UE și posibilitatea ca autorii încălcărilor DPI să exploateze acest lucru într-o manieră necuantificată până în prezent. Se preconizează că digitalizarea comerțului și a sistemelor de transport va crea noi oportunități pentru infractori.

În toate aspectele legate de punerea în aplicare a legislației privind infracționalitatea DPI, s-a identificat o nevoie continuă de cooperare consolidată și educare în rândul tuturor părților interesate și al intermediarilor, pentru a se asigura că lupta împotriva acestor infracțiuni și a efectelor lor devine mai coerentă și mai bine informată.

În cele din urmă, infracționalitatea DPI și infractorii asociați acesteia au un caracter fluid, multe dintre amenințările și situațiile detaliate în prezentul raport amplificându-se zilnic. Cu toate acestea, concluzia generală este că, în toate domeniile infracțiunilor legate de DPI, automulțumirea sau acceptarea, la orice nivel, nu este dezirabilă.

RAPORT DE SITUAȚIE 2017
PRIVIND CONTRAFACEREA
ȘI PIRATERIA ÎN
UNIUNEA EUROPEANĂ